

Mogelijkheden en uitvoering van zitstokken voor poeljen en leghennen

Probleem

Als toegang tot zitstokken belemmerd of ontzegd wordt tijdens de opfokfase, zullen volwassen leghennen meer moeite hebben om zich in complexere huisvestingssystemen te verplaatsen, waardoor het risico op grondeieren toeneemt. Zitstokken zijn essentieel om zowel 's nachts en overdag te rusten en om andere hennen te ontvluchten. De afwezigheid van zitstokken kan leiden tot frustratie of rusteloosheid, en bijgevolg tot welzijnsproblemen bij de hennen.

Oplossing

De poeljen moeten uiterlijk gedurende de eerste zeven levensdagen (en daarna) toegang hebben tot verhoogde zitstokken. De zitstokken in de opfok- en de uiteindelijke legstal moeten zoveel mogelijk op elkaar lijken om de overgang te vergemakkelijken.

Voordelen

Een vroeg gebruik van zitstokken leidt tot een betere ontwikkeling van het skelet en de spiergroei, een grotere flexibiliteit, een grotere nauwkeurigheid bij het vliegen en verplaatsen tussen niveaus en een vermindering van agressie en verenpikken binnen de toom. Een lagere prevalentie van grondeieren zal worden waargenomen bij leghennen die goed getraind zijn in het gebruik van zitstokken tijdens de opfok.

Praktische aanbevelingen

Zowel poeljen en leghennen zijn zeer gemotiveerd om zitstokken te benutten en leren gemakkelijk toegankelijke zitstokken te gebruiken zonder hulp. Zorg voor voldoende ruimte op de zitstokken, zodat alle dieren kunnen rusten (ten minste 12 cm/opfokken of 15 tot 18 cm/leggen), dit bevordert 's nachts een intensiever gebruik van de zitstokken. Hou de temperatuur van de zitstokkenzone onder controle. De zitstokken dienen zo te worden geplaatst dat de hennen er gemakkelijk onderdoor kunnen en dat er boven de zitstok voldoende verticale ruimte is zodat de hennen een normale houding kunnen aannemen. Indien mogelijk, plaats de zitstokken niet boven de strooiselzone. Om 's nachts te rusten geven de hennen voorkeur aan hoger geplaatste zitstokken of aan de hoogst gelegen zitstokken in een voliëresysteem. De zitstokken hebben bij voorkeur een rechthoekige

TOEPASBAARHEID

Thema

Veehouderij, zitstokken

Sleutelwoorden

Zitstokken: gebruik, preferenties, design, balans; welzijn leghennen en poeljen, huisvesting

Context

Transitie naar en toepassen van kooivrije huisvestingssystemen voor poeljen en leghennen

Duurtijd

Geef de poeljen uiterlijk gedurende de eerste zeven levensdagen (en daarna) toegang tot verhoogde zitstokken.

Periode van impact

Zowel tijdens de opfok- en legfase

Uitrusting

Zitstokken (met een goede design en voldoende aantal) in de opfok- en legfase

Beste in

Alle niet-kooi huisvestingssystemen voor poeljen en leghennen: scharrel, vrije uitloop en biologische productie

Doelgroep

Leghennen- en poeljenhouders, adviseurs

vorm met afgeronde randen of zijn paddenstoelvormig; deze vorm dient tijdens de opfok- en de legfase dezelfde te zijn. Volledig ronde of ovaalvormige zitstokken zijn minder gunstig omdat zij minder houvast bieden. Sommige zitstokken, vooral ronde metalen zitstokken, vereisen vaardigheden die de leghennen tijdens de opfokfase moeten ontwikkelen. Overweeg zitstokken van duurzaam materiaal en zonder scherpe randen die de hennen of personeel kunnen verwonden. Het bekleden van standaard ronde metalen zitstokken met een zacht polyurethaan materiaal kan borstbeenbreuken en afwijkingen reduceren.

Figuur 1: zitstokken met afgeronde rand (links) en rondvormige zitstokken in een voliëresysteem (rechts) (Bron: Vera Bavink, Fair Poultry).

Toepasbaarheid op het bedrijf

Systeem benadering

Toegang tot zitstokken tijdens de opfokfase leidt tot hennen met een betere fysieke conditie, een beter vermogen om te navigeren in complexe voliëresystemen, biedt een plaats om 's nachts te rusten en is een uitwijkmogelijkheid voor hennen die worden belaagd door soortgenoten. Goed aangepaste rustmogelijkheden en mogelijkheden tot soortspecifiek gedrag kunnen het welzijn en de gezondheid van de hennen verbeteren.

Evaluatie

Kwantitatieve evaluatie: observatie van aantal hennen dat zitstokken gebruikt, gemiddelde gebruikstijd/hen en reductie welzijnsproblemen gerelateerd aan de afwezigheid van zitstokken.

Verdere informatie

Referenties naar literatuur

Scientific Opinion on welfare aspects of the use of perches for laying hens. EFSA (2015).

Web links

<https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4131>

Over deze praktische samenvatting en Best Practice Hens

Uitgevers:

¹Department of Animal Production, NEIKER-Basque Institute for Agricultural Research and Development Basque Research and Technology Alliance (BRTA), Arkaute (Spain); ²IKERBASQUE, Basque Foundation for Science, Bilbao (Spain).

Auteurs: I. Estevez; X. Averós & A. Arando

Editors: Mariana Y. R. Couto, Ángela Morell Pérez, Mona F. Giersberg & T. Bas Rodenburg

Project coördinator:

Prof. T. Bas Rodenburg, Utrecht University (UU), Yalelaan 2, 3584 CM Utrecht, t.b.rodenburg@uu.nl

Best Practice Hens: Om eiproductie in niet-kooi systemen te ondersteunen en om het dierenwelzijn te verbeteren zal een consortium van 7 Europese partners enkele 'Beste Praktijken' opstellen omtrent eiproductie in niet-kooi systemen. Dit gebeurt in het kader van een pilotproject, gefinancierd door de Europese Commissie DG Santé. Deze 'Beste Praktijken' zullen praktische informatie aanbieden aan leghennenhouders om hen te stimuleren in de overgang van kooisystemen naar niet-kooisystemen.
Project website: www.bestpracticehens.eu/

Sociale media: Facebook en LinkedIn (@bestpracticehens) & Twitter (@BestHens) © 2022